

ОБЕРІГАЮЧИ СВІТ ЛЮБОВИ

Ворожі нам, українцям, і всьому живому рашисти сіють у душах страх, а створене нашою працею перетворюють у руїни. Придума на ними для себе якась вищість над іншими народами диктує цьому кочовому племені загарбників таку поведінку далеко не тільки сьогодні. Їхня розбійницька дорога пролягає ще з глибин століть. Про те, як вони підсилюють своїми діями страх у душах і примножують руїни на землі, призначеній для творчості людей, розповідається в цьому числі газети. А детально про їхню таку агресивну поведінку зібрав матеріал у своїй книзі «Ментальність орди» великий український письменник Євген Гуцало (дуже багатьма українцями, не кажучи вже про європейців, не почутий) ще наприкінці минулого століття. Ми подаємо лише показові уривки з неї, а повністю цю книгу названого автора можна почитати за посиланням: <https://www.ukrlib.com.ua/books/printit.php?tid=4440>.

Як ми, українці, відчуваємо себе під час наскрізь руйнівної війни і що маємо протиставити ворогу, аби все одно просуватись у майбуття, — ще одна тема цього числа. Воно, як і два попередні, виходить під виписаною вгорі назвою «Україна у провалі війни під убивчим небом».

Оберігаючи світ любові, народ України сьогодні веде війну проти цих пихатих варварів заради світлого мабутнього не тільки для себе, а й для всього людства: щоб не згоріло воно посеред організованого цими паразитами пекла.

Генасамблея ООН призупинила роботу Росії у Раді з прав людини

Генеральна асамблея ООН проголосувала за призупинення роботи Росії у Раді з прав людини. Це сталося на тлі повідомлень про звірства військ РФ у війні проти України. «За» ухвалення відповідної резолюції проголосували 93 країни.

Під час обговорення резолюції представник Росії заявив, що резолюція не має нічого спільного з фактами. Венесуела виступила «проти», оскільки без Росії неможливо буде досягти мирової угоди. А представник Казахстану заявив, що оприлюднені свідчення щодо масових вбивств в українській Бучі потребують незалежного розслідування, лише після його висновків Генасамблея зможе розглянути питання виключення Росії із Ради з прав людини.

З ініціативою виключення Росії з Ради ООН із прав людини виступили Британія і США після повідомлень про те, що російські військові вбили сотні цивільних жителів у Бучі на Київщині.

Фотографії, на яких видно тіла, деякі з яких мають зв'язані руки, викликали шок і засудження з боку представників

міжнародної спільноти і заклики до посилення санкцій проти Росії і кримінального переслідування винних.

Попри те, що українська влада і багато країн Заходу вказали на причетність РФ до воєнних злочинів в Україні, а супутниковими знімками факти вбивств цивільних були підтверджені, у Кремлі заперечили причетність російських військ до таких дій.

Сайт «Радіо Свобода», 7 квітня 2022 року

Міністр оборони Резніков назвав військових керівників, які творять дива на полі бою

Міністр оборони Олексій Резніков запевнив, що в Європі немає більше жодного воєначальника, який би мав досвід військового управління, як українські керівники Збройних сил. Про це Резніков написав на своїй сторінці у Facebook.

«Хочу відзначити кількох особливих українців. Це — командування нашої армії. Насамперед — це головнокомандувач Збройних сил генерал Валерій Залужний. Можна сказати багато. Головне — це Воїн, який відповідає рівню викликів, що стоять перед Україною. А вони — величезні. Також це члени його команди — заступники генерал-лейтенант Євген Мойсюк та генерал-полковник Микола Балан, начальник Генштабу, Герой України, генерал-лейтенант Сергій Шапгала. Та усі офіцери Генштабу», — наголосив міністр. І додав: «Хочу, щоб усі усвідомили. У Європі немає більше жодного воєначальника, який би мав досвід військового управління подібного масштабу. Жодного! У всьому світі таких — одиниці».

Резніков сказав, що це не може не згадати тих, кому варто подякувати за збереження столиці. По-перше, сказав міністр, це командувач Сухопутних військ ЗСУ генерал-полковник Олександр Сирський, який безпосередньо відповідає за оборону Києва та області. Впев-

нений, що в цьому допоможе досвід Героя України, генерал-лейтенанта Олександра Павлюка, який гідно зустрів російську навалу в зоні проведення ООС, а зараз очолює Київську обласну військову адміністрацію. По-друге, Київ багато в чому врятували героїчні бійці на Чернігівщині та Сумщині, якими безпосередньо керує командувач військ Оперативного командування «Північ», Герой України, генерал-майор Віктор Ніколюк. По-третє, хочу відзначити начальника Головного управління розвідки генерал-майора Кирила Буданова та усіх військових розвідників.

«Бійці ГУР творять справжні дива на різних ділянках фронту. Колись про них напишуть у книжках. Під Києвом вони зробили надзвичайно багато для нейтралізації найбільш підготовлених російських окупантів», — наголосив Резніков.

Резніков також наголосив, що в Україні за час війни утворилося справжнє бойове братерство з ЗСУ, ГУР, СБУ, Нацполіції, Нацгвардії, прикордонників та тероборони.

4 квітня 2022 року

<https://www.5.ua/suspilstvo/ministr-oborony-reznikov-nazvav-viiskovykh-kerivnykiv-iaki-tvoriat-dyva-na-poli-boiu-273377.html>

Бої на сході України посиляться в найближчі два-три тижні ...

Ситуація в східних регіонах України може загостритися найближчими тижнями, повідомляє Міністерство оборони Великої Британії з посиланням на дані своєї розвідки.

«Бої на сході України посиляться протягом наступних від двох до трьох тижнів у той час як Росія продовжує концентрувати там свої зусилля», — йдеться в повідомленні міністерства.

Відомство вказує на те, що атаки російських військ продовжують фокусуватися на позиціях Збройних сил України у Донецькій та Луганській областях, а також на «боях навколо Херсона та Миколаєва і новому наступі на Краматорськ».

«Російські війська продовжують відхід із Білорусі, аби перегрупуватися на підтримку операцій на сході України», — додає розвідка.

Дані української розвідки вказують на те, що російські військові перегруповуються на сході України, після чого планують просуватися у бік Харкова, заявив 9 квітня начальник Головного управління розвідки Міністерства оборони України генерал-майор Кирило Буданов.

Російське масштабне військово-вторгнення в Україну триває від ранку 24 лютого. Російські війська завдають авіаударів по ключових об'єктах військової та цивільної інфраструктури, руйнуючи аеродроми, військові частини, нафтобази, заправок, церкви, школи та лікарні. Обстріли житлових районів ведуться з використанням артилерії, реактивних систем залпового вогню та балістичних ракет.

Росія заперечує, що веде проти України загарбницьку війну на її території та називає це «спеціальною операцією», яка має на меті «демілітаризацію і денацифікацію». Крім того, Кремль, попри численні свідчення і докази, заперечує, що російські військові цілять у цивільних.

Сайт «Радіо Свобода», 12 квітня 2022 року

Резонанс Цензор.НЕТ Війна в Україні

Автор: Ольга Москалюк

Колишній народний депутат Єгор Фірсов у перший день повномасштабного наступу Росії на Україну вступив до київської тероборони. Весь час чергував у столиці, а тепер іще виїжджає на звільнену українськими військовими Київщину.

- У нас там багато справ. Були зафіксовані випадки, коли не добили рашистів, - пояснює він «Цензор.НЕТ». - Наприклад, один десантник загинув і переховувався під Бучею у приватному будинку, тримаючи у заручниках цивільних. Є також питання мародерства. Крім того, усі розуміють: не варто «оголювати» Київ. Треба зробити «зачистку» і показати ворогу, що сил для захисту столиці достатньо.

Він був серед тих, що одними з перших кілька днів тому потрапили до Бучі. Пізніше на фото та відео ми побачили те, на що він дивився вживу - зруйноване місто, братську могилу, вбитих, закатованих цивільних людей, які лежали на дорогах. Багато хто з них - зі зв'язаними за спину руками та простреленими потилицями. Серед них і діти... У середу, коли ми з ним говорили, Єгор також відвідав звільнений Ірпінь.

З цього ми й почали нашу розмову.

«У НАС - ЛЮДЕЙ, ЯКІ ВСЕ БАЧИЛИ НА ВЛАСНІ ОЧІ В БУЧІ ТА ІРПЕНІ, ОДНА ДУМКА: МАЄ БУТИ РОЗПЛАТА ЗА ТІ КАТУВАННЯ»

- Ви у себе в соцмережах розмістили жакливе відео зруйнованого міста. Як його сьогодні можна назвати?

- Яким би словом ти його не назвав, це лише звуки, а сутність і глибина болю та жакіття залишається в серці після того, як це побачили на власні очі. Жакливі зруйнування у моїй парадигмі сприйняття розташовані на останньому місці. У мене, наприклад, був будинок в Бучі. Я жодного разу не поїхав та не подивився, що з ним. Тому що розумію: коли ми переможемо, відновимо і побудуємо сотні нових. А те, що ти бачиш смерті, чуєш історії тих, хто врятувався, спостерігаєш, в якому психологічному стані ці люди, сприймається вскрай важко. Одна із жінок сказала: «Краще б мене вбили, аніж я усе це побачила за місяць перебування тут!» Оце б'є в серце. Після цього неможливо заснути. Ти згадуєш, як в одній купі лежать скидані тіла звичайних сімей, у тому числі з дітьми, яких застрелили, після чого підпалили. А також розповіді тих, хто вижив, про знущання з людей та вбивства. Це справжня жакіття! Це геноцид, який чинила Росія щодо України.

- Як у вас були відчуття, коли ви це все бачили та слухали? Злість, знесилення, нерозуміння, розпач?

- Напевно, у кожного по-різному. Я бачив і слізи навіть у білці тероборони, і злість. Якщо говорити особисто про мене, спочатку було спустошення, нерозуміння, як таке взагалі може бути! Починаєш ставити собі питання, навіщо так було чинити? Пробуєш відповідати на нього, але не виходить. Після цього виникають злість та шалена мотивація. Я для себе розумію: ті рашисти, які таке робили в Ірпені, Бучі, Ворзелі та в інших містах і селах, мають не просто понести покарання. Вони повинні страждати! Не знаю, як це реалізуватиметься. Але я відчуваю саме так. У нас - людей, які це все побачили на власні очі, одна думка: має бути розплата за ті знущання та катування. Основною мотивацією на війні вже став навіть не стільки захист країни, як це було у мене 24 лютого, коли я пішов записуватися до тероборони, скільки помста за ті жакіття.

- Ви згадали жінку, яка б хотіла краще вмерти, аніж побачити усе, що відбувалося. Розкажіть історію місцевих, які врятувалися, яка вас найбільше вразила.

- Таких історій багато. І кожна вражаюча. Одна з перших про бабусю, доньку якої розстріляв рашист 27 лютого, коли вона просто стояла у себе в дворі, а повз їхала їхня колона.

Бабусі довелося ховати доньку влас-

норуч. Вона у дворі, як могла, викопала яму, закрила тіло дошками та целюфаном. Воно так пролежало майже місяць. Вікна їхнього будинку були розбиті кулями.

Ти розумієш, що це усе було зроблено цілеспрямовано. Уяв'ять собі шок і моральний стан жінки, чию доньку вбили, а тіло постійно лежить у дворі. Вона досі не розуміє, за що?! Ці люди не були військовослужбовцями, не передавали якісь дані. Звичайні прості українці пенсійного віку. Подібних історій чимало. Я знаю десятки. А їх взагалі тисячі. Це усе потрібно фіксувати у розслідуваннях, справах та книжках.

- Генпрокурор Ірина Венедіктова за два дні до того повідомила, що вивезли 420 тіл цивільних. Іх в разі більше?

- Важко сказати, наскільки саме, але точно більше. Коли ми вперше заїжджали, тіла цивільних лежали прямо на вулицях. Але зараз, коли працюють правоохоронці, сапери, ми більше заходимо у подвір'я, в будинки і бачимо такі випадки, як я опублікував. Це жаклива картина. Ти прямуєш вулицею, гавкає собака, хвіртка рухається, ніби там хтось є, двері у будинок відкриті. У тебе таке відчуття, що зараз звідти хтось вийде і скаже: «Добрий день! Слава Україні!». Але ти заходиш у цей двір, а перед тобою - розстріляні люди... Ти розумієш, що, можливо, першим їх бачиш, і вони тут лежать вже місяць. Це викликає шок. Однак є усвідомлення, що таких випадків вбивств більше, аніж заявлено в перші дні.

- Росія за старою звичкою продовжує брехати і відхрещується від тих жорстоких звірств. Зокрема посол РФ в США Анатолій Антонов заявив, що українські військові нібито обстріляли Бучу відразу після виходу російських військ, і це призвело до загибелі цивільних. Приплив і американців: «США навмисне замовчують той факт, що відразу після відведення російських військ ЗСУ завдали місту Буча артилерійського обстрілу. Саме це могло призвести до втрат серед мирного населення». Про що це свідчить?

- Це свідчить про максимальну цинічну брехню і зухвальство. Таке відбувається не вперше. Згадаймо уся ту нісенітницю, яку рашистська федерація несе протягом багатьох років. Наприклад, про збитий МН17, який летів із Нідерландів. Вони розказували, що збили літак, в якому вже були мертві тіла. Потім, що це зробила Україна. Причому це говорилось офіційними особами із трибуни ООН, а не просто якимись незрозумілими експертами в ефірах. Зараз та сама ситуація: неправдиві заяви, починаючи з лабораторій по виготовленню біологічної зброї в Україні, закінчуючи словами, які ви процитували. Це просто маячня якогось божевільного маніяка - ось, як я до цього ставлюся. Нам, українцям, вже не потрібно на таке звертати увагу. Тому що сама суть, політика і держава Росії побудовані на брехні. Світу теж треба

припинити слухати російські вигадки.

- Світ уже починає це робити?
- Він різний. Британія, Польща, країни Балтії - це наш братерський світ, який займає максимально жорстку позицію щодо РФ та допомагає нам. Але є ще інший, в якому деякі політики й громадяни прикидаються наївними, мовляв, вони не розуміють, що відбувається. Насправді це не так. Просто тягнуть час, щоб щось для себе

динок обстріляли з автомата. З того часу не був, тому що я там у списках «ворогів народу». Зараз думаю і навіть мрію, як потраплю до Донецька, але вже звільненого та проукраїнського.

- Чи підозрювали, що наприкінці лютого цього року війна на Донбасі перетвориться на наступ по всій країні?

- Говорю відверто: я в це не вірив.

Єгор Фірсов:

«Якби «голуби» Європи і світу прибули в Бучу хоча б на годину, вони б заговорили інакше»

Вважаю, що це якась геополітична гра. Можливо, ми просто загрузили в українському «болоті» інтриг і думали, що ніякої війни не буде. Навіщо вона Путіну та Росії?! Але це сталося. Сподіваюся, що ця війна змусить нас переглянути систему безпеки, і ми прийдемо до сучасного варіанту, де по-перше, усі вивчають військову справу - починаючи зі школяра, закінчуючи пенсіонером. По-друге, кожен чоловік має майстерно справлятися зі зброєю та влучно

техніки. Так, було максимальне бажання та стратегічна мета захопити столицю, але рашисти були розбиті. Тут потрібно віддати величезну шану стратегії вищого керівництва ВСУ, Головнокомандувачу Залужному, які дуже чітко й сучасно прорахували, як потрібно бити ворога. Це треба заносити у підручники з військової справи.

- У новинах періодично з'являється інформація, що у Києві затримують ДРГ, яких, як виявилось, чимало...

виграти. Вони демонструють позицію страуса, який сховав голову в пісок. Ім незвично і не хочеться усвідомлювати, що існує загроза абсолютно для усіх. Поясню на прикладі. У перший день війни я відвіз свою дівчину до Житомира. Далі вона добралася до Польщі, а потім - в Італію до родичів. Їй там одразу поставили питання: «Чому ви - українці не здалися? Чому твій хлопець у тероборони? Навіщо ви страждаєте?» І ти розумієш, що це не поодинокі думка. Цілий прошарок людей так мислять. На це спираються їхні політики. Повторюся, поводяться, як страуси. У них життя останні 70 років було дуже солодким - кредити, будинки, машини, дачі, відпустки і таке інше. Вони відмовляються вірити у те, що світ зараз стикається із справжнім терористом світового рівня - Путіним і рашистською федерацією. Ведуть риторику, ніби це проблема України і Росії. Насправді, ні! Наше завдання - формувати антипутінську коаліцію (офіційну чи ні), змушувати весь світ ставитися до Путіна та РФ, як до терористичної організації. Коли світ буде в цьому консолідованим, ситуація у нас зміниться у кардинально інший бік.

- Скільки ще має бути тако-го жакіття, як на Київщині (і це ми поки не бачили, як у тому ж Маріуполі), щоб ця частина світу зрештою остаточно прокинулася і усвідомила уся небезпеку, зокрема і для себе?

- У мене є ідея, яку важко реалізувати, але потрібно озвучувати: якби ці «голуби» Європи і світу прибули в Бучу хоча б на годину, побачили усе наочно і пропустили через себе всі історії, їхня риторика змінилася б. Коли вони просто отримують новини через ЗМІ, глобально, на жаль, це нічого не змінить.

- Президент Володимир Зеленський навіть офіційно запрошував ексканцлера Німеччини Ангелу Меркель до Бучі. Але вона проігнорувала. Як так розумію, вони усі бояться...

- Так, вони бояться. Але тут треба робити наступний крок: не просто запрошувати до Бучі, а влаштувати там заходи - до прикладу, літургію Папи Римського та Вселенського патріарха Варфоломія, різні форуми. Потрібно змушувати їх сюди приїжджати, щоб вони на усе дивилися та спілкувалися з місцевими. Можливо, не Меркель, тому що вона вже не при посаді. А от депутатів Європарламенту, президентів та прем'єр-міністрів країн точно. Якась частина все одно приїде, якщо там проведимуться заходи. Сподіваюся, що український уряд над цим працює.

«НАМ ПОТРІБНО ПРИГОТУВАТИСЯ ДО ТИХ БИТВ, ЯКІ ЩЕ ПОПЕРЕДУ НА СХОДІ ТА ПІВДНІ КРАЇНИ»

- Ви родом з Донецька. Коли востаннє там були?

- У квітні 2014 року, коли мій бу-

стріляти. По-третє, існує новітній порядок проходження військової служби, коли тебе не просто забирають на два роки, а ти можеш служити або на вихідних, або декілька місяців на рік. Тому що з російського боку постійно буде загроза. Нам потрібно бути готовими її відбивати у будь-який час. Зараз, перебуваючи у теробороні, я розумію, що знань і вмінь нам не вистачало. Так це я - людина, у якої є власний автомат. Я з першого дня був із власною зброєю. Але було недостатньо інформації, як, наприклад, зав'язувати джгут-турнікети (адже, як правило, 70 відсотків смертей на війні - від нестачі крові), як правильно займати позицію. Сьогодні у багатьох людей, які взяли до рук зброю - підприємців, журналістів, IT-шників, у яких є готовність померти за Україну, не вистачає цих знань. Це треба виправити, щоб кожен українець змалку вчився захищати свою країну.

- Росія не заперечує, що перекидає до Донецької та Луганської областей своїх військових з технікою. Наше керівництво та й міжнародні партнери попереджують, що ворог хоче повністю захопити Донбас. Як ми тут бачите розвиток подій?

- Так, з початку місяця почали багато писати про те, що ворог відступив від Києва і про його наміри щодо Донбасу. Я вважаю, що нам потрібно приготуватися до основних битв, які ще попереду на Сході та Півдні країни. Путін та його оточення думали, що взяття країни триватиме декілька днів. Виявилось, не так. І це здивувало усіх. Особливо я був приємно вражений, коли величезна кількість чоловіків стали на захист країни, коли мери, які раніше були налаштовані проросійськи, заявили свою проукраїнську позицію, і навіть розмовляючи російською, говорять: «Слава Україні! Смерть ворогам!». Знаєте, кажуть, коли чоловік бере до рук зброю - це героїзм. Для мене це якраз норма. А от коли людина «голими руками» на мітингах

- Вважаю правильним рішенням про те, щоб видавати зброю усім охочим чоловікам, яке було прийнято 24-25 лютого. Майте на увазі: велика техніка перед війною йшла днями, а ДРГ в Києві накопичувалися роками задовго до наступу. Вони робили «закладки», проводили розвідку, створювали агентурну мережу і таке інше. Якби не десятки тисяч чоловіків у Києві зі зброєю, ті б почали активно займатися своєю справою. А за таких умов навіть якщо ти «супер Рембо» з якогось пропагандистського серіалу, коли ти висунешся - тебе просто завалять. Тому що на кожному блокпості «зустрічали» належним чином. У тебе немає жодних шансів вчинити якийсь теракт чи посіяти хаос. Цей сценарій роботи ДРГ в столиці повністю провалився за рахунок того, що людям швидко роздали зброю, і вони захистили Київ.

- Якби була можливість звернутися до російських військових, їхнього керівництва, що б ви зараз їм сказали?

- Знаєте, я з часом зрозумів, що в цьому немає ніякого сенсу. Я вчора (у вівторок - О.М.) спілкувався із російськими полоненими, після чого це більше переконало у правильності своїх висновків. Уся ця історія про те, що «ми не знали», «нам нічого не сказали», «ми приїхали на навчання» - брехня, яка ніяк не знімає з них відповідальності. Що б я не сказав, не думаю, що мої слова будуть хоча б почуті. Але мені дуже подобається ідея про те, що Євросоюз готовий надавати притулок тим, хто відмовляється служити в російській армії. Не факт, що це сильно нам допоможе. Однак це правильний тактичний хід, яким також треба скористатися.

(У скороченому вигляді. Повністю - за посиланням: https://censor.net/ua/resonance/332137/yeGOR_firsov_yakby_goluby_yevropy_i_svituy_prybuly_v_buchu_hoch_b_na_godynu_vony_b_zagovoryly_inakshie)

Елла Лібанова: Виявилось, що ковбаса за 2.20 для нас – не найважливіше

«Людина, яка зупинить війну, отримає великі політичні дивіденди», – казала в інтерв'ю УП у 2017-му році Елла Лібанова, директор Інституту демографії та соціальних досліджень імені Михайла Птухи. Як стало зрозуміло 24-го лютого 2022-го року, війну не могли зупинити ні Петро Порошенко, ні Володимир Зеленський, ні найвищі сили. Її міг би зупинити лише Путін та російський народ. Але вони не схотіли. Тепер очевидно одне: цей нав'язаний Україні жах можуть зупинити лише ЗСУ та українці. Коли журналісти УП зустрілися з Еллою Лібановою восени минулого року, академkinя випромінювала оптимізм і багато говорила про сьогоднішню та майбутню країну. Сьогодні, переживши шок перших тижнів війни, Маріуполя, Бучі, Чернігова вона не відмовилася від оптимізму. У новому інтерв'ю УП Елла Лібанова розмірковує про долю українських біженців, розповідає про те, як внутрішня міграція може вплинути на економіку та прогнозує головні зміни на повсюдному ринку праці.

– На моє запитання у вересні минулого року, що Вас в Україні найбільше хвилює, Ви сказали: нігілізм, тотальна недовіра до всіх інститутів влади. Із цією проблемою тепер можна розпрощатися?

– Ситуація зовсім протилежна зараз. На такому рівні ми не втримаємо (довіру до влади, як зараз – УП). Не треба мріяти про недосяжне. Але треба, щоб ми втримали бодай частину того єднання та тієї довіри до влади, які ми сьогодні маємо.

– Які б Ви зробили проміжні підсумки вторгнення РФ із погляду реакції українського суспільства на нього?

– Мене вразило це фантастичне єднання. Я на це не очікувала, чесно кажу. Тут питання не в тому навіть, що ми об'єдналися, щоб дати відсіч. Подивіться, як люди допомагають один одному в підвалах, бомбосховищах. Як вони діляться водою, крупами. Як ведуть себе волонтери, які ризикують кожного дня своїм життям. Їх вже скільки загинуло, але ж вони продовжують їздити допомагати людям в Чернігів, Харків, Суми. Це більше, ніж Майдан. Під час Майдану страшно було на самому Майдані. А тут вся країна об'єдналася.

– Це є така несподіванка (у всякому разі для мене), як люди в Херсоні, Мелітополі, Енергодарі інших містах виходять на вулиці, щоб показати своє ставлення до окупантів.

– Абсолютно неочікувано! У мене, як у багатьох, було побоювання щодо цих, як в РФ кажуть, «рускоговорящих регіонів». А тут, бачите? Це те, про що я завжди казала: не мова визначає патріотизм. Це щось інше. Не знаю, що. Мова важлива, безумовно! Віра важлива. Але є ще щось. Як виявилось, не тільки в цьому справа.

– В чому саме?

– (Пауза). Людина має відчувати, що це її Батьківщина. Відчуття свободи і незалежності для нас виявилось надзвичайно важливим. Це відчуття з повітря не береться. Це можна було зрозуміти з Майдану, але тоді видавалося, що не вся Україна там. А тепер – вся стоїть. Як Харків бореться?! Чернігів. Миколаїв. Маріуполь... Відчуття свободи та незалежності дає відчуття комфорту попри всі економічні негаразди. Як виявилось, ковбаса за 2.20 для нас – не найважливіше.

– Як Ви вважаєте, чому Україна неодмінно переможе?

– Тому що сьогодні насправді Україна бореться за свободу, волю, за майбутнє. А Росія намагається повернути все назад, в 13 сторіччя, чи навіть не знаю в яке. Це не мої слова, я десь прочитала: Росія бореться проти всього світу, а Україна бореться з Росією за весь світ.

– Коли я зателефонував Вам, щоб домовитися про інтерв'ю, мені здалося, що у Вас був досить бадьорий настрій. Хвиля шоку поступово проходить?

– У мене особисто? Так. І витягли мене з цього переважно журналісти, треба вам віддати належне. Я взяла себе в руки. Якщо б цього не було, було б гірше, безумовно.

– Під час нашої останньої зустрічі Ви говорили про те, що Україна дедалі більше інтегрується до світової спільноти. Вторгнення РФ до України прискорить цей процес?

– Багаторазово! І прискорює, і масштабує по-іншому, навіть сумнівів не може бути ніяких.

– В чому саме прискорює?

– Найважливіше, мені видається, те, що сьогодні європейці визнають нас європейцями. Ми перестали в їхньому розумінні асоціюватися з якимось додатком до Росії. Повірте, це було завжди відчутно: так, є Україна, але найважливіша в цьому регіоні – Росія. Тепер цього нема. До речі, те, що всі прорахувалися щодо здатності України чинити опір, дати відсіч ворогові, це теж було з того ряду.

– Прорахувалися щодо нас усі, найбільше, мабуть, Росія...

– Слава Богу, що прорахувалася.

– Зараз уже понад 3 млн людей покинули країну за трагічних обставин. Коли ми їдемо за новим життям до Європи та інших країн у мирний час – це нормально, це частина загального процесу глобалізації. Але зараз інша ситуація. Як багато з цих 3 млн вже не повернуться в Україну?

– Це залежить від багатьох речей. По-перше, від того, скільки триватиме війна. Якщо довго, то більше не повернуться. Якщо недовго, то менше. Люди або встигнуть там адаптуватися, або не встигнуть. Якщо розбирати по категоріях, якщо взяти всю сукупність, то на одному полюсі є люди, які скоріше за все не зможуть працювати за кордоном, але будуть отримувати вагомий соціальну підтримку. Це багатодітні сім'ї, мами із зовсім маленькими дітьми, люди з особливими потребами, хронічно хворі. Допомога цим українцям буде більш щедрою, ніж вони отримують в Україні. І вони це прекрасно розумітимуть. Це одна група, так би мовити, ризику, багато представників якої не повернуться до України. Друга – це, навпаки, найбільш кваліфіковані, найбільш амбітні, мобільні люди, які доволі швидко знайдуть собі роботу. Вони мають право працювати без попередніх всіляких дозволів. Ідуть працювати так, як і місцеві. Їхні діти отримують можливості за кордоном відвідувати дитячий садок через два-три тижні після реєстрації, це дуже швидко. Школа – миттєво...

Євген РУДЕНКО,

«Українська правда», 7 квітня 2022 року.

(У скороченому вигляді. Повністю читайте за посиланням: <https://www.pravda.com.ua/articles/2022/04/7/7337849/>)

Чому важливо бути партнерами, а не залишатись більше паразитами? (Вільний есей про творців і невільників)

СВІТАНОК пробуджує до дій після відпочинку і завжди постає образом і основою продовження життя. І при цьому не важливо, за хмарами сонце, іде дощ або сніг чи воно світить відкрито. Бо ми знаємо, що все одно над темрявою знову запанує життєдайне проміння, закликаючи нас тягнутися йому назустріч і намагатися йому уподібнитися: світити для інших, а не створювати темряву та перешкоджати світлу. Так само, як тягнеться до нього все живе на планеті. І чим більше світла розуму в тій чи іншій істоті, тим більшим і надійнішим його партнером вона постає, зростаючи під промінням любові. Так, за великим рахунком, існує цей світ і ми в ньому: або постаємо більше вільними творцями, знаходячи й освітлюючи нові шляхи розвитку, або – більше пасивними споживачами-паразитами, жадібно те світло поглинаючи і при цьому злостиво дивуючись, чому ж це ми не світимо так яскраво, як те високе світило, а навпаки – залишаємося темними?

ЖИТИ В «БУНКЕРІ» СВОЇХ ФАНТАЗІЙ – НЕБЕЗПЕЧНО

Про те, що людина – цар природи, чи не кожен із нас чув, мабуть, ще зі шкільних років. Інша справа, що правильність цього твердження далеко й далеко не кожним із нас глибоко осмислювалася. Бо на тому, що це справді так, наполягали шкільні вчителі, посилаючись при цьому на авторитетних вчених. Ну, а після школи ми у масі своїй поклалися або на твердження наших керівників-начальників, від яких багато в чому залежить наше матеріальне благополуччя, або – на твердження викладачів різних предметів у ще вищого від школи ступеня навчальних закладах, від яких залежить оцінка отриманої нами суми знань і подальше кар'єрне зростання, або ж – на твердження тих людей (починаючи від своїх батьків), від яких самі, тією чи іншою мірою, залежимо у своєму повсякденному житті. А тому (нібито вже навчені й цілком дорослі) дивуємось, а звідки ж вона взялася (та, ще одна, безжальна до всього живого, війна) і звідки взяли ті, що диктують нам свої правила життя, а через це постають, виходить, як царі над нами, теж царями? Бо вони ж намагаються всіляко нас підкорити, використовуючи при цьому зброю, яка несе нам смерть у випадку нашої непокори.

А для того, аби бути у гармонії зі світом, а не вимагати від нього, аби він відповідав усім нашим запитам та забаганкам, треба прийняти реальність такою, яка вона є. Бо інакше вийде, що ми опинимось у замкненому колі неволі власного (нібито царського) «хочу!». Так, у неволі – бо той світ «хочу!» – оманливий, несправжній, світ брехні та ілюзій. І найхарактернішим його прикладом із сьогоднішнього є те становище, в якому опинилися свого роду царі-керівники РФ разом зі своїм народом. З народом, протягом цілих століть вихованим ними на базі тверджень про те, що треба коритися владі, а не намагатися бути у гармонії з реальним світом природи, намагаючись пізнати її. Тому-то і вийшло, що зупиняє сьогодні у безжальній війні те ординське-імперське «хочу!» наш народ український, який віками понад усе цінував свободу. Пам'ятаєте, як ще понад століття тому ми, українці, боролися проти імперського більшовизму під гаслом «Воля Україні або смерть!»?.. То чи маємо ми віддати сьогодні вже здобуту нами понад три десятиліття тому незалежність якійсь черговій імперській потворі, яка десь живе-переховується у «бункері» своїх войовничих фантазій?

РІЧКА САКСАГАНЬ – У НЕВОЛІ ПОСЕРЕД СМІТТЯ

Ми сьогодні маємо вже думати не тільки про те, як здолати нашого підлого й пихатого ворога у цій війні, а й про наше мирне завтра, вивчивши гарно всі уроки з минулого. Насамперед – ті, що якомога повніше демонструють стосунки людей із

реальною (а не зі штучною, віртуальною) природою. Як на мене, однією з найважливіших сторінок вивчення тих уроків має стати діяльність українсько-польського Партнерства на Криворіжжі «Відродження річки Саксагань» (ВідріС), створеного близько десяти років тому (16 листопада 2012 року). Адже в Декларації про створення Партнерства, зокрема, записано: «МІСІЯ. Ми – спільнота небайдужих людей прадавнього степового краю, стурбованих незадовільним станом довкілля та націлених на мобілізацію зусиль з формування сталого розвитку краю та створення гідного спадку для прийдешніх поколінь». А відомо, що діяльність Партнерства була перервана не тільки недбаліми діями місцевої влади, а й російсько-українською війною, хоча на перших порах (до кінця 2014-го року) воно діяло доволі активно. Його діяльність висвітлена як на сторінках газет «Промінь Просвіти» і «Промінь Просвіти Є», так і на спеціально створеному полковником Петром Лисенком сайті «ВідріС» <http://www.vidrispartner.org.ua/>, який останнім часом він та поповнював матеріалами Сергій Дашковський).

Вивчити ці уроки дуже важливо для того, аби, з одного боку, не повторювати попередніх помилок, а з іншого – поглянути на те все зроблене через призму змін в українському громадянському суспільстві, викликаних війною. Бо частково закута в бетон Саксагань посеред засміченого міста потребує допомоги.

НЕ АГРЕСИВНИЙ МАТЕРІАЛІЗМ, А СПІВТВОРЧІСТЬ У ТІСНОМУ ПАРТНЕРСТВІ З ПРИРОДОЮ

Українське громадянське суспільство, пройшовши крізь війну і відчувши свою силу, буде значно впливовішою силою як у державотворенні, так і в розумних діях стосовно стосунків із природою. Бо ця війна є, з одного боку, яскравим прикладом паразитування невігласів і нищих у своєму намаганні верховодити над людьми внаслідок грандіозного пограбування природних багатств планети, а з іншого – яскравим прикладом самопожертви і творчості людей, які живуть не за розрахунком, а по правді і по любові.

І можна сподіватися, що після війни, все більшої ваги в житті українців набуватимуть духовні цінності, а не бажання мати якомога більше грошей заради збагачення. Агресивний, руйнівний, матеріалізм має відступити, бо він може розвиватися тільки на базі паразитування одних над іншими. А розвиток у гармонії з природою і один із одним можливий лише на базі партнерства.

Сергій ЗІНЧЕНКО

На світлинах: (вгорі) організатори Партнерства з української та польської сторін Микола Коробко, Анна Яжембська і Єжи Даровський, (в центрі) Микола Коробко і Барбара Кажьор.

ВІД РЕДАКЦІЇ газети «Промінь Просвіти Є».

У цьому випуску літературної сторінки ми подаємо малесенькі уривки з книги великого українського письменника Євгена ГУЦАЛА «Ментальність орди», якому 14 січня цього року мало б виповнитися 85 років... Те, що в ній зібрано – НАДАКТУАЛЬНО сьогодні. Повністю її прочитати можна за посиланням: <https://www.ukrlib.com.ua/books/printit.php?tid=4440> Також подаємо коротку інформацію про цю книгу докторки філологічних наук, членкині АН ВШ України, професорки кафедри української мови Національного університету «Києво-Могилянська академія» і провідної наукової співробітниця Інституту української мови НАН України Лариси МАСЕНКО, повний текст якої можна прочитати за посиланням: <https://parafia.org.ua/biblioteka/statti/evhen-huzalo-mentalnist-ordy/larysa-masenko-evrazijskij-prostir-pohlyad-z-ukrajiny/>

«Перше видання книжки Євгена Гуцала «Ментальність орди» вийшло у видавництві «Просвіта» в 1995 році, вже після смерті письменника, яка сталася у липні того ж року. В основу видання було покладено цикл публіцистичних статей Гуцала, опублікованих упродовж 1993—1995 років у «Літературній Україні». Об'єднання їх в одній книжці цілком виправдане, тематично статті становлять цілісність — їх присвячено деконструкції культу російського народу, тривалий час нав'язуваного українцям... У публіцистичному циклі, названому за однією зі статей «Ментальність орди», Гуцало, власне, й аналізує першопричини тих україноскладних обставин, в яких Україні доводиться долати шлях повернення до себе. Поштовхом до написання статей стала посиленна реанімація в засобах масової інформації після приходу до влади Л. Кучми поняття євразійського простору і тези про необхідність повернення України до євразійської цивілізації, в орбіті якої вона перебувала впродовж кількох століть... У промові, виголошеній під час одержання премії фундації Тетяни та Омеляна Антоновичів, Гуцало так пояснював мотиви, що спонукали його до написання «Ментальності орди»: «Але ж гріх було не задуматися над співжиттям... російського та українського народів на українській таки землі, гріх було не задуматися над російською ментальністю, яка не є такою самою в собі чи сама по собі, а яка силоміць заклала в свою дуже специфічну структуру нашу українську ментальність, нашу по-своєму дуже специфічну структуру української вдачі. Силою агресії, силою зброї, силою патологічної брутальності і патологічного розбою нам постійно нав'язувалася культ російського народу, нам постійно нав'язували цивілізацію брехні, пияцтва, ненависті до праці, нав'язувалася цивілізація безгосподарності, хаосу, безперспективності, цивілізація мародерства» 1. Взаємини українського і російського народів письменник розглядає в контексті протиставлення двох типів цивілізацій — осілого, землеробського, з одного боку, і кочового, загарбницького, з другого...»

но! А еще отвратительнее встретит между этой ленивой нищеты обилие и при обилии отвратительную грязь и невежество!..».

Вгадали автора розлогої цитати? **Тарас Шевченко. Повесть «Варнак».** Кобзар не власною волею побував у краю, про який пише...

...Х. **ОСНОВОПОЛОЖИМ** у творчості Ф. Достоєвського, засадничим у його реалізмі було: «Что в целом народе, то и в отдельных типах, говоря, впрочем, лишь вообще». Сприймати це можна як аксіому — і не тільки щодо одного народу. У передмові до «Братів Карамазових» автор заявляє про необхідність «об'єднати частности и найти хоть какой-нибудь общий толк, толк во всеобщей bestолочи» російського буття. Розказуючи про Федора Павловича Карамазова, письменник акцентує: «именно bestолковость, да еще какая-то особенная, наци-

потребує хмелю, п'яності. сп'яніння, інакше він уже не спроможний бути не те що п'яним духом, а навіть просто духом, перетворюється на ніщо, на якусь прямо протилежну, на самогубну субстанцію, і як тільки звільниться від неї, як повернутися до самого себе?

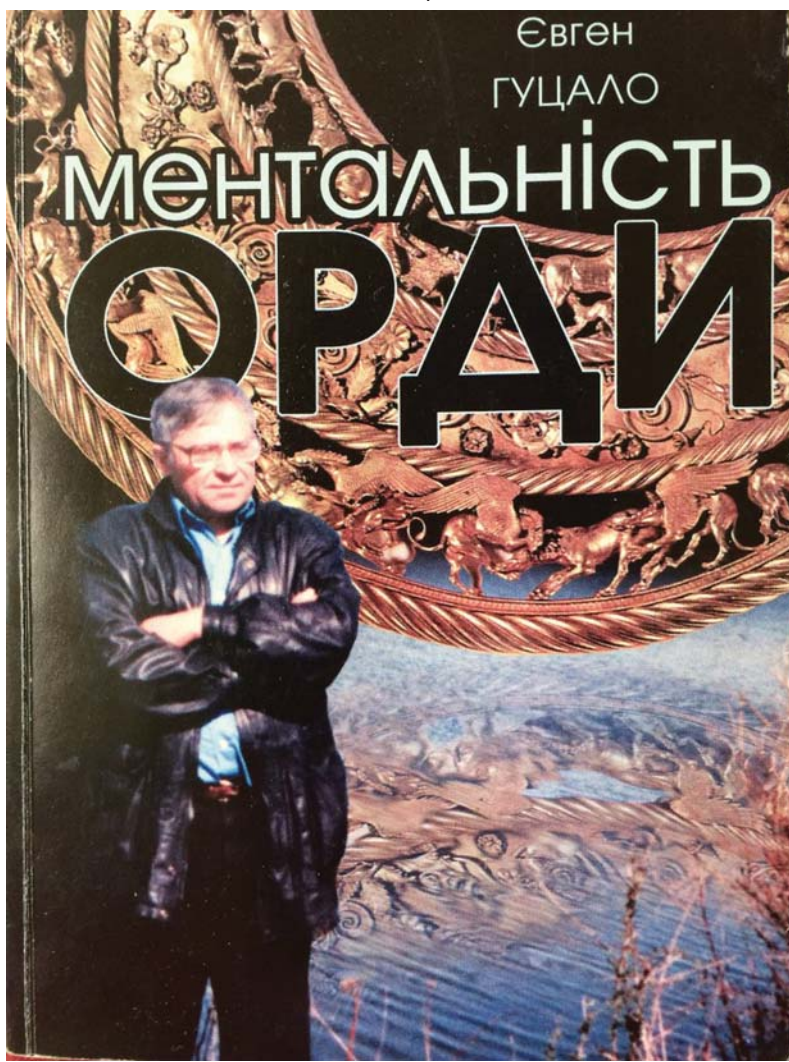
«Началась почти оргия, пир на весь мир. Грушенька закричала первая, чтоб ей дали вина. «Пить хочу, совсем пьяная хочу напиться...». А далі — розгул, оргія, дикі пристрасті, циганщина, всілякі смертовбивства й кровопускання, злодіство. «Одним словом, началось нечто беспорядочное и нелепое, но Митя был в как бы своем родном элементе, и чем нелепее все становилось, тем больше он оживлялся духом...»

Оргія — вона оргія і є, і не було б самих оргістів, то не було б оргії, але в тім-то й річ, що п'яний дух, дух-безодня, потребує ще й безодні оргії — для свого нескінченного по-

чи — про дев'ять кіл не так пекла Дантового, як пекла «загадковості» ества, що не піддається, здається, ні контролю, ні самоконтролю, хоча й прагне самоусвідомлення. «Несмотря на нашу наружность, мы все же варвары, наша цивилизация наложена, разврат груб, из-под пудры коллет щетина, из-под белил пробивается загар. У нас бездна лукавства диких и уклончивости рабов. Мы готовы дать плюху без разбора и повалиться на ноги без вины...».

О. Герцен пише, що росіяни в Європі зажили слави найрозпусніших людей. Це пов'язано з безцеремонністю поведінки і з поміщицькими звичками-вихватками. Росіяни переконали весь світ у своїй порочності. Росіяни за кордоном не тільки безтолково живуть, а й хвастаються своїми дикими й розгнуданими звичками. Переїхавши кордон, росіяни, як взагалі недовиховані люди, перестають ніяковіти й церемонитися, розпускаються ще більше і в такому задикуватому стані приїжджають у Париж і Лондон. Великі майстри покірності і витяжки «во фронт» удома, вони не хочуть підкорятися місцевим звичаям. Росіянина впізнають у великих готелях, тому що він кричить у спільній залі, регоче на всю горлянку й неодмінно протестує, що не можна палити в їдальні. Все це — амбітність офіціанта, який вийшов за ворота панського будинку. З цим нерозривно зв'язана хвалькуватість. О. Герцен: «Нам хочется», як чотирнадцятилітнім мальчиком, не тільки написати, но і показати всемоу свету: «Вот, мол, как я налился». А весь свет рассуждает иначе, — он, глядя на то, что русские обнажают, думает, качая головой, что же после этого скрыто у них. А там — ничего, как в ранце солдатском на параде, только вид, что туго набито...»

...**МОСКОВІЯ**, дедалі формуючись як сильне державне утворення, вбираючи в себе, перетравлюючи, асимілюючи тюрксько-монгольські елементи, все більше та виразніше витворюючи свій ординський — специфічно московський — менталітет, не могла не вдатися до тих прийомів ведення зовнішньої політики, до яких традиційно вдавалася Золота Орда... Скажімо, вже договорившись із Гітлером, щоб анексувати держави Балтії, тут однаково було кремлівськими верховодами створено «народні уряди», на заклик яких начебто й послано сталінські дивізії. А події в Чехословаччині? Хіба не було сфабриковано лист «трудящих» празького ЧКД — і на прохання начебто самих чехів і окуповано Чехословаччину? А події в Афганістані? Хіба кремлівськими верховодами не було створено маріонетковий уряд, на прохання якого начебто й зреагували брежнєвські десантно-штурмові загони, захопивши Кабул? А про специфічну золотоординську політику Кремля щодо Західної України, себто Галицько-Волинської Русі, й говорити не доводиться. Так само як не станемо говорити й про всілякі «добровільні входження» інших народів до складу Росії. Бо якщо гарантувався їм вихід зі складу Росії і суверенні права кожного народу, бачимо сьогодні на численних кривавих подіях. Нинішня Чечня — постійно тиражований приклад. Політика Золотої Орди в аранжуванні Москви ніяк не модифікувалася, хіба що трохи змінилася риторика, але — не суть...»

ональна». Підкреслено особливість, національна безтолковість — це вже з метафізичних «безодень» російського менталітету, з «мертвого дому» жорстокої дійсності, яку він спізнав власною шкурою. За чаркою коньяку Федір Павлович проголошує: «А Россия — свинство. Друг мой, если бы ты знал, как я ненавижу Россию... то есть не Россию, а все эти пороки... а пожалуй, что и России». Старець Зосима повчає в романі: «... у бедных неутоление потребностей и зависть пока заглушаются пьянством. Но скоро вместо вина употребят и кровью, к тому их ведут». Петро Ілліч міркує в творі: «Напьются и подерутся, подерутся и помирятся. Разве это люди дела? Что это за «устраницы», «казню себя» — ничего не будет! Тысячу раз кричал этим слогом пьяный в трактире. Теперь-то не пьян. «Пьян духом» — слог любит поддечь...»

Отже, п'яний дух — чи то з допомогою горілки, чи то без допомоги горілки, але — п'яний дух, і він

глиблення, для виходу свідомості за межі, в ірреальні потойбіччя, а коли дійсність прибирає ірреальних форм, а ірреальні форми прибирають форм дійсності і людська наркотична збуджена психіка є як її всеможним процудентом, так і її щасливо-трагічним споживачем, і весь доволішній світ з його реаліями та пристрастями немов бере участь в оргії, теж стає світом-оргістом, наче й весь цей стан стає станом найбажанішого, найблаженнішого озаріння-осяння, котрий начебто увічнею душою, даруючи їй сподіване безсмертя!.. А будь-яке протверзіння не те що не передбачається, а цілковито виключається...

З-ПІД ПЕРА О. Герцена в 1862-1863 роках вийшла праця «Концы и начала». Масштаб міркувань — широкий, а ж торкнувся одного аспекту, а саме: вдачі росіянина, його ментальності, народного характеру. Йдеться, як сказав Ф. Достоєвський, про «безодню», а перифразую-

специфічний спосіб, для них завжди залишалася єдиною й останньою істиною, хоч би в який конфлікт вона вступала зі справжньою істиною, хоч би в якому невігідному світлі її виставляла справжня істина, та й завжди тут вона виявлялася не те що зайвою, а дуже не потрібною, її начеб і не існувало в живому вигляді. Російський патріотизм — це майже завжди цілковита відсутність справжньої істини, бо ж ніяк не може бути навіть різновидом істини возведення російського патріотизму в абсолют — як для власного вжитку, так і для вжитку «іногородців», які чи не завжди й «погані», й «супостати», й «неприятелі»...

«ЩЕ 1839 року М. Гоголь в одному з листів безкомпромісно узагальнив: «Не житье на Руси людям прекрасным. Одни только свиньи там живущи». Упереджене перебільшення генія? Але ж, очевидно, геній мав для такого попередженого перебільшення серйозні підстави...

«ЕСТЬ в нашем русском православном огромном царстве небольшая благодатная земля, так небольшая, что может вместить в себе по крайней мере четыре немецких царства и Францию в придачу... Грустно видеть грязь и нищету на земле скудной, бесплодной, где человек борется с неблагоприятной почвой и падает, наконец, изнеможенный, под тяжестью труда и нищеты. Грустно! Невыразимо грустно! Какое же видеть ту же самую безобразную нищету в стране, текущей млеко и медом, как, например, в этой земле благодатной! Отвратитель-

Промінь Просвіти Є

Видавець і засновник—ГО «Криворізьке міське правозахисне товариство».

Свідоцтво про державну реєстрацію

№ 2162 — 900 р, видане 23.02.2017 р.

Передплатний індекс: 60093

Адреса редакції: 50099, м. Кривий Ріг, вул. Церковна, буд. 3, к. 210. e-mail: kmpzt@ukr.net. Тел. 067-568-39-73

Редактор газети: Сергій ЗІНЧЕНКО.
Редакційна колегія: Сергій ДАШКОВСЬКИЙ,
Сергій ЗІНЧЕНКО, Олександр ЧИЖИКОВ,

Микола КОРОБКО (голова організації)

Логотип виготовив Вадим БОРИСЕНКО.

Газета виходить двічі на місяць.

Комп'ютерна верстка Т. ЛОПАТЮК.

Відповідальність за точність наведених фактів, цифр та імен несуть автори матеріалів. Редакція не рецензує і не повертає рукописи. За умови використання наших матеріалів посилання на газету «Промінь Просвіти Є» обов'язкове.

Газета, починаючи з числа 13 (81), у друкованому вигляді не виходить.